

Міністерство охорони здоров'я України
ДП „Науково-дослідний інститут
медико-екологічних проблем Донбасу
та вугільної промисловості (м. Донецьк)
Міністерства охорони здоров'я України”

«ЗДОРОВ'Я ПРАЦЮЮЧИХ»

м. Донецьк
2012

Здоров'я працюючих / під ред. В.М.Валуциної: Донецьк: ФЛП Кузін,
2012.- 273 с.

В збірнику матеріалів, створеному на основі науково-практичної конференції з міжнародною участю, розглядаються питання професійного здоров'я працюючого населення України, Росії, Узбекістану, Казахстану, Башкортостану впливу демографічних процесів на його динаміку. Наведено нові методи діагностування, лікування та медично-соціальної експертизи професійних захворювань. Розглянуті сучасні технології психофізіологічного відбору та реабілітації працюючих. Особливу увагу приділено промисловій екології: сучасним медичним питанням охорони виробничого та навколишнього середовища – повітря, води, ґрунту. Збірник призначається науковим робітникам, лікарям-гігієністам, профпатологам, організаторам відділів здоров'я і також працевлаштувальникам.

В сборнике материалов, созданном на основе материалов научнопрактической конференции с международным участием, рассматриваются вопросы профессионального здоровья работающего населения Украины, России, Узбекистана, Казахстана, Башкортостана влияния демографических процессов на его динамику. Приведены новые методы диагностики, лечения и медико-социальной экспертизы профессиональных заболеваний. Рассмотрены современные технологии профессионального психофизиологического отбора и реабилитации работающих. Особое внимание удалено промышленной экологии: современным медицинским вопросам охраны производственной и окружающей среды – воздуха, воды, почвы. Сборник предназначен для научных сотрудников, врачей-гигиенистов, профпатологов, организаторов здравоохранения, а также работодателей.

УДК 346.548:331.446.3:613.6
ББК Х 305.6я431+У273.1я431+Р.я431

Рецензенты:

д.м.н., профессор В.А.Максимович
д.м.н., профессор А.В.Колганов

Утверждено к печати решением ученого совета ГП НИИ медико-экологических проблем Донбасса и угольной промышленности (г.Донецк) МЗ Украины.
Протокол №5 от 02.11.2012 г.

ISBN 978-966-8965-74-6

Валуцина В.М.
Издательство «Молния»

здоров'я роботаючих на основі предлаганих підходів, позволит значителю повищити їх ефективність і зберегти трудовий потенціал країни.

Література

1. Пономаренко А.М., Мухін В.В., Чернюк В.І., Тімошина Д.П. Про реформування системи медицини праці в Україні / Здоров'я працюючих/ під. Ред. В.В. Мухіна.: Донецьк: ФЛП Дмитренко, 2011.- С.3-12.
2. OHSAS 18001: 2007 Occupational health and safety management systems – Requirements «Системы менеджмента безопасности и охраны здоровья. Требования»
3. OHSAS 18002: 2000 Occupational health safety management systems - Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. «Системы менеджмента в области охраны труда и предупреждение профессиональных заболеваний. Руководящие указания по применению OHSAS 18001»
4. Р 2.2.2006-05 "Руководство по гигиенической оценке факторов среды и трудового процесса. Критерии и классификация условий труда"

Сухонос Н.К.

ЦИТОКІНОВИЙ ПРОФІЛЬ У ХВОРИХ НА ВІБРАЦІЙНУ ХВОРОБУ, ПОСІДАНУ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вібраційна хвороба посідає важливе місце у структурі професійної патології та нерідко супроводжується гіпертонічною хворобою.

Метою роботи було вивчення цитокінового профілю у хворих з вібраційною хворобою (ВХ) та гіпертонічною хворобою (ГХ).

Матеріали та методи. Було обстежено 40 хворих на ВХ, поєднану з ГХ(І клінічна група), 40 пацієнт з ВХ (ІІ клінічна група) та 20 практично

здорових осіб (група контролю). Цитокіновий профіль вивчали за вмістом IL-1 β , IL-2, IL-4, IL-10 та фактору некрозу пухлин (ФНП).

Результати дослідження. У пацієнтів обох клінічних груп виявлений вірогідно високий вміст прозапальних цитокінів (IL-1 β та ФНП). Секреція IL-2, що є основним ростовим фактором Т-лімфоцитів, знаходилась на однаковому рівні у всіх обстежених групах. Дослідження сироваткових цитокінів з переважною протизапальною направленістю (IL-4 та IL-10) виявило їх надто низьку концентрацію.

Висновки. Отримані дані демонструють дисбаланс імунорегуляторних цитокінів. Дані зміни більш виражений при наявності поєднаної патології.

Сьомкіна Н.А., Данілейченко В.О., Подрезова С.Ю.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ТА УМОВ ПРАЦІ РОБІТНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.

*ДЗ «Лисичанська міська санепідстанція Луганської області» МОЗ
України, м. Лисичанськ.*

1. Вступ.

Основною метою цієї роботи є виявлення залежності рівня професійної патології від умов праці робітників підприємств вугільної промисловості. Вивчаються умови праці за останні 10 років.

Несприятливі умови праці визначає специфіка технологічного процесу підземного видобутку вугілля. В умовах шахт інтенсивність виникнення шкідливих речовин залежить від технічного рівня і стану технології і техніки, що застосовується. По гігієнічній кваліфікації праці більшість робітників основних професій підземних ділянок шахт характеризується як шкідлива і небезпечна по важкості і напруженості праці.

1.1. Матеріали та методи дослідження.

За результатами лабораторно-інструментальних досліджень, проведених державною санітарно-епідеміологічною службою міста Лисичанська рівень запиленості повітря гірничих виробіток зменшився за останні 10 років на 60 %, в зв'язку із зниженням добутку вугілля на одного працюючого, що обумовлює в цілому зменшення пилового навантаження. Разом з тим, рівень запиленості повітря робочої зони гірників залишається високим.

При проведенні добувних робіт в 2002 році рівень запиленості повітря робочої зони складав 339,7 мг/м³, то в 2011 році цей показник склав 78,93 мг/м³, що в десятки разів перевищує гранично допустимий рівень, згідно ГОСТ 12.1.005-88.

1.1.1. Результати дослідження